

DECISIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA PRESENTADA EN MATÈRIA DE CONTAMINACIÓ AMBIENTAL I MANCA DE SALUBRITAT

TRAMITACIÓ

- El 19 de juliol de 2012 (...) va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava el seu malestar i la seva disconformitat amb l'Ajuntament de Barcelona per la manca de resolució davant dels problemes provocats per un obrador de pa situat a la mateixa finca que el seu habitatge, malgrat haver presentat diverses denúncies davant de l'Ajuntament. Altres veïns també havien denunciat els mateixos problemes.
- El 24 de juliol de 2012 la síndica de greuges va admetre a tràmit la queixa, ja que reunia els requisits reglamentaris, i va designar assessor.
perquè instruí l'expedient.
- La comprovació del fet presumptament greujós ha comportat, en síntesi, l'estudi de les circumstàncies concurrents, l'anàlisi de la normativa aplicable i l'observació de si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat. Amb aquesta finalitat, aquesta Sindicatura ha dut a terme les accions següents:
 - El 31 de juliol de 2012 l'assessor va iniciar l'anàlisi de la documentació oficial presentada per la persona interessada.
 - El 9 d'agost de 2012 va demanar informe al Districte de l'Eixample per tal de conèixer tant les intervencions dutes a terme com les previstes en relació amb l'objecte de la queixa. També va demanar còpia dels expedients administratius corresponents a les denúncies presentades pel mateix motiu que l'exposat en aquesta queixa.
 - El 27 de setembre de 2012 va visitar el lloc dels fets.
 - El 15 d'octubre de 2012 es va rebre l'informe del Districte de l'Eixample i la documentació sol·licitada, en què es donava resposta a la demanda de la síndica de greuges.
- El 19 de novembre de 2012 l'assessor, a partir de la documentació aportada per la persona interessada, la informació facilitada pel Districte de l'Eixample i l'anàlisi dels fets, va emetre un informe proposta amb les consideracions següents.

CONSIDERACIONS

Descripció de la queixa

La promotora de la queixa exposava el seu malestar pel que ella considerava manca de resolució del Districte de l'Eixample davant dels problemes de sorolls, fums, olors, escalfor i riscos per a la salut provocats als veïns de la finca on te el seu habitatge per l'obrador de pa situat en els baixos de la mateixa.

Comunicava que havia denunciat, en nom propi i d'altres veïns, aquests fets al Districte de l'Eixample i a la Guàrdia Urbana en diverses ocasions des de l'any 2004, però que malgrat això els problemes persistien.

Posició municipal

A partir de l'informe municipal i de la informació oficial aportada a aquesta Sindicatura, resulta que:

D'acord amb la documentació integrant de l'expedient (.....)

- El 27 de novembre de 2001 es va realitzar una inspecció que va detectar un seguit d'infraccions, tant a les instal·lacions del forn com al local destinat a magatzem, i es va requerir a la titular de l'activitat que resolgués les deficiències en el termini d'un mes.
- El 6 d'agost de 2008 (.....) van presentar, per mitjà d'un advocat, una denúncia en la qual exposaven els problemes que els provocava a ells i a altres veïns de la mateixa finca el funcionament del forn i d'una altra maquinària de l'activitat d'obrador i venda de pa i productes de pastisseria desenvolupada al local de la planta baixa. Aquests problemes eren deguts a sorolls i vibracions nocturns provocats de manera permanent, així com a fortes olors i fums que afecten tot l'edifici i al sobreescalfament generat per l'activitat del forn de fabricació. També exposaven que, en nombroses ocasions, havien intentat arribar a algun acord amb els titulars de l'activitat, objectiu que no es va assolir mai, i que abans d'aquesta data havien posat els fets en coneixement de l'Ajuntament de Barcelona en diverses ocasions, sense que s'haguessin resolt els problemes. En la denúncia es demanava explícitament que es dugués a terme una inspecció per verificar si es complien els requisits establerts en la normativa municipal i, si fos el cas, que s'incoés un expedient sancionador i les mesures cautelars adients.
- El 14 de novembre de 2008 es va dur a terme una inspecció, en la qual es van detectar un seguit d'infraccions i es va determinar que calia realitzar una inspecció amb sonometria en horari nocturn. Es va obrir un expedient de disciplina urbanística.
- El 10 de febrer de 2009 es va realitzar una inspecció en l'informe corresponent de la qual es tornen a relacionar un seguit d'infraccions i es constata l'existència de fortes olors al vestíbul i a l'escala de la finca. També s'esmenta que s'havia programat una inspecció nocturna amb sonometria per al 6 de febrer de 2009, la qual es va haver d'anul·lar perquè la titular de l'activitat va afirmar que el divendres a la nit el forner no treballava, i que no disposava de personal per obrir el forn. Es va programar una nova inspecció per al 20 de febrer de 2009, que també va ser anul·lada.
- El 25 de març de 2009 es va realitzar una sonometria, la qual no va ser representativa de l'activitat inspeccionada, atès que no hi havia cap activitat al forn a les hores en què, habitualment, sí que n'hi havia. Això es recull en l'informe d'inspecció elaborat el 6 de maig de 2009.
- El 7 de maig de 2009 es van realitzar noves mesures sonomètriques des de l'habitatge de (...), però es van haver de suspendre atès que, al cap de poc temps d'haver iniciat els mesuraments amb l'activitat en funcionament, aquesta es va aturar.
- L'1 de juliol de 2009 es va intentar dur a terme una nova inspecció amb sonometria, però també va ser infructuosa, atès que es va suspendre a la 1 i 10 minuts en constatar que les instal·lacions no s'havien posat en funcionament. Habitualment aquest inici es produïa a les 23 hores.
- El 20 de gener de 2010 es va realitzar una nova sonometria, i es va constatar l'incompliment de l'Ordenança general del medi ambient urbà de Barcelona pel que

feia a les immissions de soroll en l'habitatge de la promotora de la queixa. En l'informe corresponent es va proposar efectuar una ordre de condicionament.

- El 9 de juny de 2010 es va formular l'ordre de condicionament de les instal·lacions amb deficiències en el termini d'un mes, i es va requerir la presentació d'una sonometria realitzada, a càrrec del titular de l'activitat, per una entitat ambiental de control autoritzada oficialment, per tal de garantir que les obres realitzades fossin suficients per evitar els problemes detectats.
- El 6 de maig de 2011 el titular de l'activitat denunciada va enviar un burofax a la promotora de la queixa, en què li comunicava dues dates en les quals es realitzaria la sonometria de comprovació.

No hi ha cap document més en aquest expedient administratiu.

D'acord amb la documentació integrant de l'expedient (...)

- El 22 d'octubre de 2009 va ser presentada una denúncia per una persona , afectada per problemes de gasos i sutge provocats per unes xemeneies de la mateixa activitat d'obrador de pa.
- El 25 de febrer de 2010 es va realitzar una inspecció, la qual va detectar l'existència de xemeneies no incloses en la llicència. En l'informe corresponent es va proposar una ordre de condicionament.
- El 29 de juny de 2010 (.....) va presentar una nova denúncia en què es requeria l'actuació municipal per resoldre els problemes provocats al seu habitatge per l'activitat del forn de pa La Estrella.
- L'11 de setembre de 2010 un veí de la finca afectada va presentar una denúncia davant l'Agència de Protecció de la Salut de la Generalitat de Catalunya, en què exposava els problemes de salut que els provoquen les emanacions de les xemeneies deficients del forn de pa.
- El 21 de setembre de 2010 es va resoldre ordenar a la titular de l'activitat denunciada el cessament de l'activitat en el termini màxim de 48 hores.
- El 4 d'octubre de 2010 es va realitzar una nova inspecció, que va constatar que els problemes persistien i que no s'havien dut a terme les obres de condicionament requerides el 21 de setembre. Es va proposar el precintament de l'activitat.
- El 6 d'octubre de 2010 (.....) va presentar una nova instància, en què exposava la persistència dels problemes denunciats el 22 d'octubre de 2009, la manca de resposta per part dels serveis municipals i la seva preocupació per les repercussions de les infraccions denunciades sobre la salut dels dos nens que vivien al pis.
- El 8 d'octubre de 2010 es va formular la notificació de precintament de l'activitat, prevista per al 25 d'octubre de 2010.
- El 12 d'octubre de 2010 es va produir una intervenció de la Guàrdia Urbana i dels bombers; en l'informe dels bombers es constata l'afectació de l'escala de la finca pels fums procedents del forn de pa, i recull el fet que els veïns havien denunciat aquests problemes en reiterades ocasions.
- El 18 d'octubre de 2010 un altre veí de la mateixa finca va presentar una nova denúncia pels problemes provocats per l'activitat esmentada.
- El 10 de gener de 2011 la titular de l'activitat de forn va presentar al·legacions contra la resolució de precintament.
- El 12 de gener de 2011 es va elaborar un informe d'inspecció en el qual es recollia que no s'havia pogut efectuar el precintament ordenat pel gerent del Districte de

l'Eixample, atesa l'oposició dels titulars de l'activitat. Es proposava incoar un expedient sancionador.

- El 14 de gener de 2011 es va notificar als titulars de l'activitat l'execució del precintament previst per al 17 de gener de 2011.
- El 17 de gener de 2011 es va precintat la porta que comunica el local de forn de pa amb el magatzem de l'activitat, i es va deixar sense precintat la porta que comunica el magatzem amb el carrer d'Ausiàs Marc, per retirar el material dipositat al magatzem i per realitzar les operacions d'adequació de les instal·lacions, que havien d'estar finalitzades i acreditades davant el Districte de l'Eixample el 15 de febrer de 2011.
- El 17 de gener de 2011 es va decidir arxivar l'expedient "(...) un cop comprovat que les causes que van originar-lo han desaparegut atès que s'ha donat compliment als requeriments d'aquest Districte (...)". Aquest escrit no està signat.
- El 30 de març de 2011 la titular de l'activitat va sol·licitar al Districte de l'Eixample l'aixecament del precinte.
- El 13 de maig de 2011 (...) va presentar una nova denúncia en què informava l'Ajuntament d'un seguit de deficiències que, segons afirmava, generaven riscos sanitaris i contaminació ambiental perjudicial per als veïns afectats i també per als clients del local.
- El 8 de juliol de 2011 es va generar un escrit per mitjà del qual el cap del Departament de Llicències i Inspecció va comunicar a una altra veïna de la mateixa finca, autora de la denúncia que va motivar l'obertura de l'expedient, que el 2 de juny de 2011 s'havia realitzat una inspecció en què havia comprovat la resolució dels problemes denunciats. En aquesta mateixa data es va proposar el desprecintament del local i l'arxivament de l'expedient administratiu.
- El 26 de juliol de 2011 es va autoritzar l'aixecament del precinte, atès que el titular de l'activitat havia donat compliment als requeriments efectuats.

D'acord amb la documentació integrant de l'expedient (...)

- El 18 d'octubre de 2010 i el 18 de maig de 2011, (...) de la mateixa finca on està ubicat el forn La Estrella, va presentar unes denúncies en què exposava els problemes provocats per l'activitat del forn i per les seves instal·lacions.
- El 17 d'agost de 2011 (...) va presentar una nova denúncia, en què reiterava la gravetat dels problemes de soroll i d'escalfor que li provocaven a els aparells de condicionament d'aire del forn La Estrella, ubicats a la part posterior del local denunciat i que incomplien la normativa municipal.
- El 12 d'abril de 2012 es va realitzar una nova inspecció, en què es va comprovar que la maquinària de condicionament d'aire infringia les Normes urbanístiques del Pla General Metropolità, l'Ordenança del medi ambient i el Text refós de l'Eixample, i va proposar que se'n requerís la retirada.
- En 18 de maig de 2012 es va resoldre requerir la retirada dels aparells, i es va intentar lliurar la notificació a la titular de l'activitat en tres ocasions, però l'actuació va ser infructuosa en tots els casos.

D'acord amb la documentació integrant de l'expedient (...)

- El 17 d'octubre de 2011 (...) va presentar una nova denúncia per reclamar l'actuació necessària de l'Ajuntament de Barcelona perquè es posés fi a les infraccions de l'activitat de forn que li produïen problemes greus a ella, a la seva família i a altres veïns, especialment durant la nit i la matinada. Informava que les ocasions en què s'havien efectuat inspeccions infructuoses per la interrupció extemporània de l'activitat, els seus titulars portaven els productes d'altres productors per poder mantenir la venda.

- El 25 de novembre de 2011 es va realitzar una inspecció que va comprovar únicament la ubicació dels aparells de condicionament d'aire. L'informe corresponent finalitza demanant que sigui lliurat a la inspectora l'expedient d'activitat per repetir la inspecció.

Normativa aplicable

L'article 18 de la Constitució espanyola (CE) estableix el següent: "Es garanteix el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge. El domicili és inviolable. No s'hi podrà entrar ni fer-hi cap escorcoll sense el consentiment del titular o sense resolució judicial, llevat del cas de delictes flagrants." D'acord amb aquest article, podem considerar que tothom té dret que cap font de soroll excessiu interfereixi en el seu benestar i la seva vida en la intimitat del seu habitatge.

L'article 45 de la CE estableix el següent: "Tothom té dret a disposar d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, i el deure de conservar-lo." Això vol dir que el medi ambient al qual està sotmès qualsevol ciutadà, especialment en el seu espai personal, no ha d'interferir en les condicions adients de vida i d'activitats personals en condicions favorables.

L'article 103 de la CE estableix el següent: "L'Administració pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la Llei i al Dret."

La Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, estableix i regula les bases del règim jurídic, el procediment administratiu comú i el sistema de responsabilitat de les administracions públiques, i és aplicable a totes elles.

La Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la intervenció integral de l'Administració ambiental, i la Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats, regulen les activitats pel que fa als diferents impactes ambientals.

L'Ordenança general de medi ambient urbà regulava els drets i deures dels veïns i habitants de Barcelona en relació amb la protecció de l'atmosfera i el control de la contaminació per agents físics. El soroll i l'escalfor són agents físics de contaminació ambiental. A partir del 24 de maig de 2011, és l'Ordenança de medi ambient, vigent a partir d'aquella data, la que determina els requisits i els nivells màxims de soroll i de contaminació tèrmica permesos en el terme municipal de Barcelona, així com els protocols a seguir per realitzar els mesuraments corresponents.

D'altra banda, la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, signada per l'Ajuntament de Barcelona, estableix en la part IV els drets relatius a l'Administració democràtica local, i concretament en l'article XXIII es refereix a l'eficàcia dels serveis públics, i estableix: "1. Les autoritats locals garanteixen l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats dels usuaris vetllant per evitar qualsevol situació de discriminació o d'abús. 2. Les administracions locals es dotaran d'instruments per a l'avaluació de la seva acció municipal i tindran en compte els resultats d'aquesta avaluació."

Valoració i conclusions

Aquesta Sindicatura té com a missió valorar si s'ha produït un greuge i, considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació del Districte de l'Eixample no ha estat ajustada a dret ni eficaç.

La promotora de la queixa ha acreditat que, el 26 de juliol de 2004, havia exposat els problemes generats pel forn La Estrella, mitjançant una instància presentada davant el Districte de l'Eixample. Aquesta denúncia no és objecte de consideració en l'informe enviat pel Districte de l'Eixample a aquesta Sindicatura, ni està recollida en els expedients administratius lliurats. El més antic d'aquests expedients correspon a l'any 2008, malgrat que conté referències a una inspecció duta a terme el 27 de novembre de 2001. En aquella ocasió es va realitzar una inspecció que va detectar un seguit d'infraccions, tant a les instal·lacions del forn com al local destinat a magatzem, i es va requerir a la titular de l'activitat que resolgués les deficiències en el termini d'un mes.

Han estat diverses les inspeccions realitzades durant el període transcorregut entre l'any 2001 i 2012. Reiteradament s'han constatat deficiències, incompliments i infraccions i s'han formulat requeriments per tal que la titular de l'activitat de forn de pa hi posés fi. No obstant això, en cap moment s'ha posat remei a la vulneració continuada de drets bàsics de (...) de la seva família i d'altres veïns, alguns dels quals també van presentar denúncies sobre els mateixos problemes o problemes que hi estan relacionats. Tampoc no s'han imposat multes coercitives ni sancions, mentre que l'actitud dels titulars de l'activitat de forn ha estat clarament dilatòria i desafiant de les actuacions municipals contundents en les poques ocasions en què s'ha pretès dur-les a terme.

També hem constatat que, en la documentació lliurada a petició de la síndica de greuges, manquen 58 pàgines en l'expedient (...), sia en la còpia lliurada o en l'expedient administratiu original.

La darrera actuació que figura en l'expedient (...) correspon al 25 de novembre de 2011, i des d'aquella data no hi ha constància documental de cap més actuació.

La darrera actuació que figura en l'expedient (...) correspon al 18 de maig de 2012, i des d'aquella data no hi ha constància documental de cap més actuació.

I, per tant, emeto la següent

DECISIÓ

- Estimar la queixa, perquè el Districte de l'Eixample ha permès que durant més de vuit anys es mantinguessin els incompliments i les infraccions de l'activitat de forn als baixos de la finca en la qual resideix la promotora de la queixa i altres veïns que també van presentar diverses denúncies. Els serveis municipals i les autoritats municipals no han emprat de manera diligent i consistent els instruments tecnicoadministratius que estan al seu abast, per tal de garantir el compliment de la normativa establerta pel mateix Ajuntament de Barcelona i per altres òrgans de rang superior en una matèria que és de competència municipal.
- Advertir al Districte de l'Eixample que la manca de diligència i de consistència en les actuacions que són de la seva competència permeten que, en situacions com la corresponent a aquesta queixa, es mantingui durant períodes de temps

injustificadament llargs la vulneració de drets bàsics de ciutadans en el seu propi domicili. També considerem que es produeix un greuge comparatiu en relació amb els altres titulars d'activitats similars que esmercen temps, diners i energia per donar compliment a la normativa que regula els seus deures i els seus drets, i que ha estat incomplerta amb aparent impunitat en aquesta ocasió.

- Recomanar al Districte de l'Eixample que revisi els criteris i els procediments seguits en aquest cas, de manera que es garanteixi que les actuacions municipals que hi estan relacionades s'ajustin al que estableix la normativa vigent per als procediments administratius i d'acord amb el principi de la bona Administració, per tal que es posi fi, al més aviat possible, als incompliments detectats ja fa temps, i que no es torni a produir un perjudici com el provocat en aquest cas.

Aquesta decisió es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, 30 de novembre de 2012

